

**Deltaplan
Agrarisch
Waterbeheer**

Subsidieregeling Zoetwatervoorziening Oost-Nederland (ZON)

**Ontvang tot €20.000 subsidie
om de waterbeschikbaarheid
en bodemkwaliteit te
verbeteren op jouw bedrijf.**

Waarom meedoen?

- Je maakt je bedrijf minder kwetsbaar voor droogte of wateroverlast.
- Je verbetert de bodemstructuur en benut water efficiënter.
- Je krijgt deskundig advies, afgestemd op jouw bedrijfssituatie.
- Je draagt bij aan een toekomstbestendige landbouw.

Twijfel je over wat past bij jouw bedrijf?
Vraag dan een vrijblijvend keukentafelgesprek
aan met een gebiedsmakelaar.

Voor wie:

Agrarische ondernemers in Oost-Nederland
(in de werkgebieden van de waterschappen
Vechtstromen, WDO Delta, Vallei & Veluwe en
Rijn & IJssel)

Subsidie:

40% van de kosten, tot maximaal €20.000
per bedrijf

Aanvragen:

Van 1 oktober 2024 tot 1 juni 2027

Uitvoering:

Tot 1 december 2027

Eerst inzicht, dan investeren in een passende maatregel

Robert Pierik | Melkveehouder uit Dalerveen (Drenthe)

Een nat perceel waar plassen blijven staan... wat doe je dan? Het waren vragen waar melkveehouder Robert Pierik mee rondliep. Samen met zijn vrouw runt hij een bedrijf met 160 melkkoeien en jongvee, op percelen die volgens de kaarten deels uit veen en deels uit zand bestaan. “Maar hoe die verdeling precies ligt, wisten we eigenlijk niet. En dat maakt nogal verschil,” vertelt hij.

Met een adviseur het land in

Om beter te begrijpen wat er in zijn bodem gebeurt, liet Robert een bedrijfsbodem- en waterplan opstellen. Samen met een adviseur ging hij het land in, met de grondboor erbij. “Dat is ongelooflijk leerzaam. Je ziet je eigen bodem ineens heel anders.”

Robert had last van natte plekken in het land. Dat zette hem aan het denken over drainage. “Maar de adviseur was duidelijk: dat gaat hier niet werken. Het waterpeil in de sloot is te hoog. Dat had ik zelf niet geweten. Dan had ik waarschijnlijk geld uitgegeven aan een maatregel die niets oplost.”

Bij één van de natte plekken bleek een storende laag te zitten, waardoor water slecht wegzakt. “De adviseur kwam met het idee om daar kruidenrijk grasland in te zaaien, met soorten zoals chicorei. Die wortelen dieper en kunnen de doorlaatbaarheid van de bodem verbeteren.”

Eerst snappen, dan investeren

Naast de natte plekken wilde Robert ook duidelijkheid over de bodemsoort van zijn percelen. “Een perceel stond als veengrond op de kaart, terwijl ik vermoedde dat het zandgrond was. Dat maakt veel uit in wat je wel en niet kunt telen.” Het vermoeden bleek te kloppen: een deel van de percelen was inderdaad zandgrond. De bodemkaart kon worden aangepast, wat meer teeltvrijheid geeft.

Robert zijn advies aan collega-boeren: “Zeker bij grote investeringen wil je eerst weten of een maatregel echt past bij jouw bedrijf. Dit soort advies helpt daarbij en levert veel inzicht op.”

Deze maatregel in het kort

Opstellen van een bedrijfswaterplan

Wat houdt het in?

Een adviseur brengt samen met jou de bodem en waterhuishouding van je bedrijf in beeld en maakt een plan met passende verbetermaatregelen.

Waarom kiezen boeren hiervoor?

- Je krijgt in beeld waar de risico's en kansen liggen voor waterbeheer op jouw bedrijf.
- Je voorkomt investeringen die niet passen bij jouw situatie.
- Je krijgt meer inzicht in je bodem.
- Je ontvangt advies van een ervaren bodemkundige, afgestemd op jouw percelen.

Subsidie via ZON

Voor het opstellen van een bedrijfsbodem- en waterplan is 80% subsidie mogelijk, tot maximaal €2.000 per bedrijf.

Meer opbrengst met minder water

Wilry Giesen | Melkveehouder uit Vethuizen (Gelderland)

Toen droge zomers elkaar steeds vaker opvolgden, merkte melkveehouder Wilry Giesen dat zijn mais op de zandgrond lastiger op gang kwam. “De grond is hier behoorlijk uitspoelingsgevoelig en het organische stofgehalte is laag. Dan ben je extra afhankelijk van neerslag,” vertelt hij.

Wilry ging op zoek naar een manier om water en nutriënten gericht toe te dienen. Via een studiegroep van Vitens kwam hij in aanraking met druppelirrigatie. “Ik zag daar demonstraties en het resultaat beviel me. Toen ben ik gaan kijken wat er op mijn bedrijf mogelijk was.”

Meer opbrengst, minder water

Sinds 2020 past Wilry druppelirrigatie toe op acht hectare mais. Via slangen in het perceel krijgt het gewas precies op tijd water en meststoffen, direct bij de wortel. “Daardoor benut je alles veel beter. Je geeft wat nodig is, niet meer dan dat.”

Het effect ziet hij duidelijk terug in de opbrengst. “Ik keek naar mijn cijfers van de afgelopen tien jaar. Gemiddeld zat ik op 11 ton droge stof per hectare. In een goed jaar misschien 15 of 16 ton. Met druppelirrigatie haal ik nu 20 tot 21 ton per hectare. Dat maakt echt verschil.”

Automatisch en op afstand geregeld

Naast de hogere opbrengst, is het gemak een groot voordeel. “Normaal ben ik hartstikke druk met het beregenen van mijn graspercelen. Nu kan ik via mijn telefoon regelen of het wel of niet moet. Er zit een computer en klok tussen die dat allemaal in de gaten houden.”

Toch leert Wilry elk jaar bij. “We gebruiken nu dikkere slangen, want ritnaalden en vogels willen er nog wel eens aan knagen, wat lekkages veroorzaakt. Dat zijn dingen die je per jaar bijstelt.”

Deze maatregel in het kort

Aanleg van druppelirrigatie

Wat houdt het in?

Bij druppelirrigatie wordt een netwerk van slangen in het perceel aangebracht waarbij via druppels vocht wordt toegediend.

Waarom kiezen boeren hiervoor?

- Je geeft het gewas op het juiste moment water en mest, wat kan zorgen voor een hogere opbrengst en betere kwaliteit.
- Je gaat veel efficiënter om met water dan met traditionele beregening, zoals haspels.
- Je kunt het systeem ook gebruiken voor fertigatie.

Subsidie via ZON

Het aanleggen van druppelirrigatie komt in aanmerking voor 40% subsidie, tot maximaal €20.000 per bedrijf.

“Peilgestuurde drainage helpt me inspelen op het veranderende weer”

Bart Colenbrander | Vasteplantenkweker uit Linde (Drenthe)

Steeds vaker hebben we ermee te maken: droge zomers, natte winters. Het zorgt voor flinke uitdagingen op het land. Hoe houd je je gewassen gezond en de bodem vruchtbaar, ondanks het wisselvallige weer? Ook vasteplantenkweker Bart Colenbrander merkte het: “Hoe houd ik water vast als het droog is? En hoe raak ik het kwijt als het te nat is?” Om daar beter op in te spelen, koos Bart voor peilgestuurde drainage. Daarmee kan hij het grondwaterpeil per perceel sturen, afhankelijk van de omstandigheden.

Sturen met het waterpeil

Er zijn twee vormen van peilgestuurde drainage. In de eenvoudigste vorm — zoals bij Bart — mondt het drainagesysteem uit in een sloot waarvan het waterpeil wordt gestuurd met een stuw. In een uitgebreidere variant worden de drainagebuizen aangesloten op een regelput. In natte periodes voer je overtollig water af, en in droge periodes kun je juist het waterpeil verhogen. Zo beweegt het grondwater mee met het gewenste peil, waardoor je gewassen minder snel last krijgen van droogte.

Minder opbrengstverlies

Met peilgestuurde drainage blijft het vochtgehalte in de grond beter in balans en kun je je teelten blijven uitvoeren zonder opbrengstverlies. Wat je tijdelijk in de bodem kunt vasthouden, stroomt bovendien niet direct af naar het oppervlaktewater.

“Ik wil in de zomer water kunnen vasthouden en in de winter juist afvoeren. Peilgestuurde drainage is een goede manier om in te spelen op het veranderende weer,” zegt Bart

Eerst zeker weten wat past

Voordat Bart besloot te investeren, liet hij eerst een bedrijfsbodem- en waterplan opstellen. “Voor mij was de belangrijkste vraag: past peilgestuurde drainage bij mijn perceel? Het bedrijfsbodem- en waterplan hielp om dat goed in beeld te krijgen.”

Samen met een adviseur keek hij naar zijn percelen, de bodemopbouw en de waterhuishouding. “Dat geeft vertrouwen in de keuzes die je maakt.”

Deze maatregel in het kort Aanleggen van peilgestuurde drainage

Wat houdt het in?

Bij peilgestuurde drainage wordt water niet meteen afgevoerd, maar deels vastgehouden in de bodem. Door het peil te regelen, kun je in droge periodes water vasthouden en bij een overschot juist sneller afvoeren.

Waarom kiezen boeren hiervoor?

- Je krijgt meer grip op water en nutriënten in de bodem.
- Je houdt in het voorjaar meer water vast, waardoor in de zomer minder beregening nodig is.
- Je stuurt per perceel, met minder invloed op de omgeving.

Subsidie via ZON

Het aanleggen van peilgestuurde drainage komt in aanmerking voor 40% subsidie, tot maximaal €20.000 per bedrijf.

Zelf de controle over het water dankzij stuw

Jan van der Wind | Melkveehouder uit Woudenberg (Utrecht)

Water vasthouden? Dat klinkt eenvoudiger dan het is. Toch laat melkveehouder Jan van der Wind uit Woudenberg zien dat het wél kan. En dat het loont. “Als je dan geen water kunt vasthouden, loop je meteen achter de feiten aan,” zegt Jan van der Wind, melkveehouder met 180 koeien op de grens van de Utrechtse Heuvelrug en de Gelderse Vallei. “Het water zakt hier snel weg van de heuvelrug richting de beek De Grift. Daarom hebben we stuwen geplaatst in de sloten die afwateren naar de beek,” vertelt hij. “Zo houden we het water langer vast in het gebied en beïnvloeden we het grondwaterpeil.”

Een betere bodem, meer gras, minder droogte

Met behulp van peilbuizen werd het effect onderzocht. “Als je het slootwater zo’n 30 centimeter opstuwt, stijgt het grondwaterpeil in het perceel gemiddeld met 15 centimeter. Dat is echt veel.”

Het resultaat mag er zijn. “De bodem blijft goed verzadigd. Als er een langere periode van droogte aanhoudt, heb ik een voorsprong. En in de zomer levert het me een aantal weken extra grasgroei op.”

De voordelen gaan verder dan alleen de grasproductie. “Ook de opname van nutriënten blijft beter op peil, wat weer bijdraagt aan een goede stikstofkringloop. Ik zie eigenlijk geen reden om het niet te doen. Als je het water niet tegenhoudt, is het in een paar uur de beek al uit.”

Zelf de regie, zelf de voordelen

Voor Jan is één ding duidelijk: je moet als boer zelf kunnen bepalen wat er gebeurt. “Als ik wil bemesten of beweiden, laat ik het peil zakken. Blijft het droog, dan zet ik de stuw weer dicht. Die flexibiliteit is belangrijk, en die moet je als boer ook echt houden.”

Jan is er stellig over: “Water is kostbaar. En je kunt als boer zélf het verschil maken. Begin gewoon. Zet een paar stuwen, houd zelf de regie. Het helpt je bedrijf, het helpt de natuur, alle kleine beetjes helpen. Zeker in jaren als dit, met zulke vroege droogte, merk je direct het verschil.”

Deze maatregel in het kort Aanleggen van een stuwkje

Wat houdt het in?

Door (kleine) stuwjes te plaatsen in sloten wordt water langer vastgehouden. Zo kun je het waterpeil aanpassen aan de omstandigheden en voorkom je dat het land te lang te nat of te droog blijft.

Waarom kiezen boeren hiervoor?

- Je houdt meer water vast, waardoor het grondwaterpeil stijgt.
- Je hebt meer water beschikbaar voor het gewas en soms is minder beregening nodig.
- In natte periodes kun je het peil verlagen, zodat percelen beter opdrogen.
- Water stroomt minder snel weg naar benedenstrooms gelegen gebieden.

Subsidie via ZON

Het plaatsen van stuwen en andere maatregelen om water langer vast te houden komt in aanmerking voor 40% subsidie, tot maximaal €20.000 per bedrijf.

Water vasthouden én biodiversiteit vergroten met een poel

Inge Vleemigh | Natuurinclusieve boerin, uit Halle (Gelderland)

Een poel aanleggen op het erf was voor Inge Vleemigh een bewuste keuze. Niet alleen om water vast te houden, maar vooral om de biodiversiteit op haar bedrijf te vergroten. ‘Hoe meer leven er is, hoe meer het elkaar in evenwicht houdt,’ zegt ze.

Inge runt “De Goed Gevulde”, een natuurinclusieve kringloopboerderij met akkerbouw, kippen, varkens en bijen. Op 17 hectare verbouwt ze uitsluitend humane gewassen. “Een poel is eigenlijk huisvesting voor soorten die ons helpen met natuurlijke plaagbestrijding.”

Natuurlijke balans op het erf

Dat die aanpak werkt, ziet Inge dagelijks in de praktijk. “Toen we begonnen met varkens hadden we veel last van muizen en ratten. We hebben toen hoge bomen geplant waar roofvogels kunnen zitten. Nu hebben we geen overlast meer, omdat er natuurlijke vijanden zijn.”

De poel sluit daar logisch op aan. “We hadden al bosjes, knotwilgen, singels en een boomgaard. Maar die natte habitat ontbrak nog. Met de poel is het erf completer geworden.”

Geen muggenprobleem

Sommige boeren zijn terughoudend bij het aanleggen van een poel, merkt Inge. “Mensen zeggen: dan krijg je een muggennest. Dat klopt deels. Maar als je zorgt voor kikkers, zwaluwen en andere soorten, dan houden die dat weer in balans. Zwaluwen vangen vliegen weg. Zo werkt het systeem.”

Water en biodiversiteit hand in hand

De aanleg van de poel en het dempen en verondiepen van sloten laat zien dat waterbeheer en biodiversiteit goed samen gaan. “Het helpt het water op het erf vast te houden én het versterkt het natuurlijke evenwicht. Dat is goed voor het land en voor ons bedrijf.”

Deze maatregel in het kort

Aanleggen van een waterbergingsoever

Wat houdt het in?

Door water op te slaan op je eigen perceel, bijvoorbeeld in een poel, vang je regenwater op in natte perioden. Dat water kun je later benutten, waardoor je minder afhankelijk bent van water uit sloten of kanalen.

Waarom kiezen boeren hiervoor?

- Je bent minder afhankelijk van oppervlaktewater en de waterkwaliteit daarvan.
- Je kunt regenwater opslaan in natte perioden en gebruiken bij droogte.

Subsidie via ZON

Wateropslag op het eigen perceel, zoals de aanleg van een poel of het aanleggen van een waterbergingsoever, komt in aanmerking voor 40% subsidie, tot maximaal €20.000 per bedrijf.

Welke maatregelen komen in aanmerking?

Subsidie 40% – maximaal €20.000

Aanleg drainage

- Infiltratie via onderwaterdrainage of subirrigatie.
- Ondiepe drainage om water langer vast te houden.
- Regelbare of peilgestuurde drainage, eventueel gecombineerd met klimaatadaptieve drainage.

Verbeteren bodemstructuur

- Hergebruik sloot- en bermmaaisel op eigen bedrijf.
- Verhoog het organische stofgehalte met compost, bokashi of andere stikstofarme reststromen (geen mest).
- De aanschaf van GPS-taakkaarten en technisch aanpassen van de installatie ten behoeve van beregeningsdoeleinden (niet de aanschaf van GPS).
- Pas niet-kerende bodembewerking toe (bij gezamenlijke investering van minimaal twee boeren).
- Hef kunstmatig verdichte bodemlagen op, beperkt tot kunstmatig verdichte lagen (alleen loonwerkkosten, éénmalig en na provinciale toetsing).
- Verbeter de bodemstructuur om meer water vast te houden.
- Investeer in robotisering om bodemverdichting te voorkomen, zoals mechanische onkruidbestrijding.

Lokale afvoer en ontwatering

- Aanbrengen van verholten goten voor regenwater.
- Peil verhogen of verlagen (peil opzetten).
- Plaatsen van stuwen of duikers om water langer vast te houden (of bestaande duikers aanpassen of dempen).
- Sloten verondiepen of afsluitbaar maken (bijv. met LOP-stuwen).
- Aanleggen van natuurvriendelijke oever of waterbergingsoever.
- Aanleg van natte bufferstroken.
- Kunstmatige infiltratie of vasthouden van gebiedseigen wateroverschotten ter aanvulling van het grondwater.
- Aanleggen van infiltratiegreppels om afspoeling te voorkomen.
- Maatregelen met als doel minder waterafvoer ten behoeve van erosiepreventie.

Gerichte watergeefsystemen

- Aanleggen van (ondergrondse) druppelirrigatie of andere gerichte watergeefsystemen.

Bedrijfsplannen

- Opstellen van een BedrijfsBodemWaterPlan of bedrijfswaterscan (subsidie 80% - max. €2.000).

Zo werkt het

In 9 overzichtelijke stappen van aanmelding tot uitbetaling

*Je kunt ervoor kiezen om te starten met de uitvoering van de maatregel wanneer de subsidieaanvraag is ingediend in het portaal (stap 4), dit is op eigen risico.

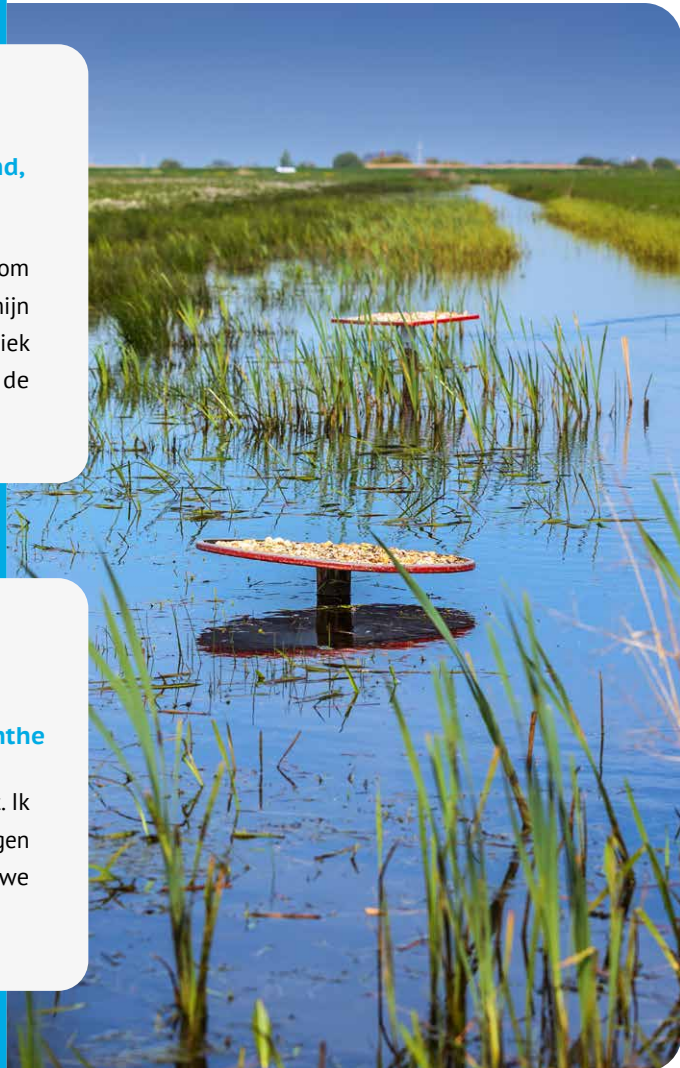
Henk Jolink
Gebiedsmakelaar in Gelderland,
Utrecht en Zuid-Overijssel

“Ik help agrarische ondernemers om hun plannen waar te maken. Met mijn ervaring in bodem, water en techniek denk ik mee over wat werkt in de praktijk.”

Marisca Moes
Gebiedsmakelaar in
Noord-Overijssel en Zuid-Drenthe

“De boer kent zijn bedrijf het best. Ik denk mee over praktische oplossingen en bied een frisse blik om nieuwe kansen te zien.”

Meer informatie of meedoen?

Scan de QR-code voor meer informatie over de subsidieregeling. Heb je vragen of wil je advies? Gebiedsmakelaars Henk Jolink en Marisca Moes denken graag met je mee over passende maatregelen. Voor vragen over het portaal of je aanvraag kun je terecht bij de helpdesk.

☎ Henk Jolink – 06 57 42 93 05
☎ Marisca Moes – 06 55 59 32 32

☎ Helpdesk - 088 888 6631
✉ info@dawoostnederland.nl
🌐 www.dawoostnederland.nl

Deltaplan Agrarisch Waterbeheer

Het Deltaplan Agrarisch Waterbeheer helpt jou om grip te krijgen op bodem- en waterbeheer. Met kennis en aandacht voor jouw plannen, financiering en maatregelen. De maatregelen en informatie op deze folder zijn gebaseerd op de maatregelenlijst zoals geldig van februari 2026. Voor de meest actuele informatie en eventuele wijzigingen, bezoek onze website of neem contact met ons op. Subsidieaanvragen zijn afhankelijk van het beschikbare budget.

Scan de QR-Code voor meer informatie